

CUPRINS

<i>Introducere</i>	9
1. ORIENTĂRI DE ANSAMBLU	
1.1. Istoria culturii fizice – componentă a istoriei universale	11
1.2. Rolul mediului geografic și climatic	15
1.3. Situarea evenimentelor în timp și spațiu	21
2. ÎNCEPUTURILE CULTURII FIZICE	
2.1. Cronologia materialelor care au dat naștere unor ramuri și probe sportive	23
2.2. Geneza actului instructiv-educativ, a procesului de învățare și perfecționare	30
2.3. Primele acumulări cu caracter tehnico-științific. Ce știau cei vechi	35
3. CULTURA FIZICĂ, SPORTURILE ȘI OLIMPISMUL ÎN ANTICHITATE	
3.1. Practici cu caracter ludic la popoarele Orientului antic: mesopotamieni, egipteni, evrei, fenicieni, medopersi, indieni, chinezi, japonezi	39
3.2. De la Orientul antic la întrecerile din vremurile homerice (secolele IX-VIII) î.Hr. ...	59
4. LUMEA LA ANUL 776 î.Hr. – ANUL PRIMEI EDIȚII A JOCURILOR OLIMPICE	
4.1. Era Grecia pregătită să dea naștere fenomenului olimpic?	67
4.2. Jocuri periodice. Supremația Jocurilor Olimpice	71
4.3. Sistemul de gimnastică al Greciei antice	76
5. VIZIONISMUL SPORTIV LA ROMANI	
5.1. Degenerarea culturii și educației fizice în epoca romană	92
5.2. Jocurile romanilor – jocuri publice periodice	94
5.3. Edificii specific romane	100
6. ACTIVITĂȚI CU CARACTER SPORTIV LA MARELE NEAM AL TRACILOR	
6.1. Geto-dacii	107
7. SFÂRȘITUL VIEȚII SPORTIVE ANTICE	
7.1. Ce moștenim din antichitate	115

8. ACTIVITATEA SPORTIVĂ ÎN EVUL MEDIU (SECOLELE V-XIV)	
8.1. Implicațiile marilor migrații și ale dispariției Imperiului Roman de Apus	118
8.2. Continuitatea în noile arii culturale. Noua hartă a lumii sportive medievale	121
8.2.1 Aria culturală greacă.	122
8.2.2. Aria culturală latină	127
8.2.2.1. Cavalerismul – poliatlonul Evului Mediu european	131
8.2.3. Aria culturii fizice arabe în Orientul Apropiat și Nordul Africii	141
8.2.4. Aria culturii fizice slave (sud-estul și estul Europei)	144
8.2.5. Aria culturii fizice americane precolumbiene (sec. V-XV)	146
9. HIPISMUL, SCRIMA, TIRUL CU ARCUL, SULIȚA ȘI CU ARMELE DE FOC	
9.1. Evul Mediu – adevărata epocă de glorie a cailor	149
9.2. Evoluția armelor albe și de foc în arme de sport	150
10. CULTURA FIZICĂ ÎN VREMEA RENAȘTERII (SECOLELE XIV-XVI)	
10.1. Umanismul – un model de educație și cultură fizică. Principalii reprezentanți	167
10.2. Renașterea și înflorirea vieții sportive în spațiul românesc	175
10.3. Omul de sport și sporturile în arta Renașterii	178
11. DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ÎN EPOCA MODERNĂ	
11.1. Viața sportivă cotidiană în secolul XVII	182
11.2. Caracteristici ale educației/culturii fizice în clasicism. Secolul XVIII secolul luminilor	186
12. SISTEME DE GIMNASTICĂ ÎN SECOLUL XIX	
12.1. Delimitări conceptuale: sistem, școală, doctrină	191
12.2. Sisteme europene de educație fizică	193
13. INTERNAȚIONALIZAREA MIȘCĂRII SPORTIVE ȘI OLIMPICE ÎN EPOCA MODERNĂ	
13.1. Civilizația europeană la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX	195
13.2. Rolul Franței în organizarea Jocurilor Olimpice Moderne	196
14. PĂTRUNDEREA FEMEILOR ȘI ARTELOR ÎN MIȘCAREA SPORTIVĂ ȘI OLIMPICĂ	
14.1. Educația fizică a femeii. Admiterea sportivelor în programul Jocurilor Olimpice	203
14.2. Pentatlonul artelor	204
15. CULTURA FIZICĂ ȘI OLIMPISMUL ÎN EPOCA CONTEMPORANĂ	
15.1. Dacă vrei să distrugi o civilizație, întrerupe-i Jocurile Olimpice	206
15.2. Bipolarizarea fenomenului sportiv și olimpic	209

16. ÎNVĂȚĂMÂNTUL CIVIL ȘI MILITAR DIN ROMÂNIA
PENTRU PREGĂTIREA CADRELOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
(SEC. XVIII-XXI)

16.1. Structuri, conținuturi, repere teoretico-metodice	211
16.2. Primele școli militare de gimnastică, scrimă și tir	213
16.3. „Instrucția gimnasticii” în vremea domniei lui Al.I. Cuza	214
16.4. Alte forțe angajate în pregătirea cadrelor de profil în perioada 1866-1914	218
16.5. Învățământul superior de educație fizică în România întregită	223
16.5.1. Institutul Național de Educație Fizică și Secția sa Militară – primele creații ale Marii Uniri	223
16.5.2. Educația și pregătirea fizică în vreme de război – o armă veritabilă	229
16.5.3. Învățământul postbelic de specialitate	231
17. CULTURA FIZICĂ ȘI SPORTUL LA POPULAȚIILE TRIBALE CONTEMPORANE	232
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ	235
SURSE ICONOGRAFICE	243

© Editura Fundației *România de Măine*, 2009

Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării și Inovării*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice*
din *Învățământul Superior*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POSTOLACHE NICOLAE

Istoria educației fizice, sportului și olimpismului /

Nicolae Postolache. – București:

Editura Fundației *România de Măine*, 2008.

Bibliogr.

ISBN 978-973-163-218-6

796

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă
și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă
și se pedepsește conform legii.

*Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului/autorilor.*

Redactor: Octavian CHEȚAN
Tehnoredactor: Brîndușa BĂRBAT
Culegere: Florina NEACȘU
Coperta: Cornelia PRODAN

Bun de tipar: 14.01.2009; Coli de tipar: 15,25
Format: 16/70x100

Editura Fundației *România de Măine*
Bulevardul Timișoara nr. 58, București, sector 6
Tel / Fax: 021/444.20.91; www.spiruharet.ro
e-mail: editurafrm@yahoo.com

Rezumat

Lucrarea își propune cercetare principalelor momente ale evoluției fenomenului sportiv universal. în vederea surprinderii istoriei sale de-a lungul secolelor.

Sunt utilizate variate și numeroase surse bibliografice și iconografice vizând popoarele Orientului antic, antichitatea greacă și romană, Evul mediu, epoca Renașterii, epoca modernă și contemporană.

După o introducere care schițează cadrul general al lucrării (cap. 1 și 2) sunt investigate practicile cu caracter ludic în spațiul Orientului antic: la mesopotanieni, egipteni, evrei, fenicieni, medoperși, indieni, chinezi, japonezi, până în vremurile homerice – sec. IX-VIII î.Hr. (cap. 3), ajungând în anul primei ediții a Jocurilor Olimpice – 776 î.Hr. (cap. 4).

Cap. 5 prezintă vizionismul sportiv la romani, iar cap. 6 – activitățile cu caracter sportiv la marele neam al tracilor. Activitatea sportivă în perioada de trecere de la Antichitate la Evul Mediu (cap. 7 și 8), hipismul, scrima, tirul cu arcul, sulița și cu armele de foc (cap. 9), pregătesc afirmarea culturii fizice în vremea Renașterii (cap. 10) și, apoi, în epoca modernă și contemporană (cap. 11, 12, 13, 14, 15).

Cap. 16 prezintă învățământul civil și militar din România pentru pregătirea cadrelor de educație fizică și sport (sec. XVIII-XXI).

În ultimul capitol (17) anexează câteva informații despre cultura fizică și sportul la populațiile tribale contemporane.